

A2.11 hulpdiensten

- Ken de namen van de hulpdiensten van je nieuwe land.
- Bellen en adviseren over noodsituaties.

De brand	<i>(Pożar)</i>	Het noodnummer	<i>(Numer alarmowy)</i>
De brandweer bellen	<i>(Dzwonić po straż pożarną)</i>	Een noodgeval hebben	<i>(Mieć nagły wypadek)</i>
De ambulance	<i>(Karetka pogotowia)</i>	Het spoedgeval	<i>(Nagły przypadek)</i>
Het rode kruis	<i>(Czerwony Krzyż)</i>	De spoedeisende hulp	<i>(Oddział ratunkowy (SOR)/pogotowie)</i>
De hulpdiensten	<i>(Służby ratunkowe)</i>	De bescherming	<i>(Ochrona)</i>
De hulp	<i>(Pomoc)</i>	De sociale zekerheid	<i>(Zabezpieczenie społeczne)</i>

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst. (QR: Audio)

Bij **ambulancezorg** kun je snel hulp krijgen als iemand ineens ziek wordt. Een dochter belde omdat haar moeder wankelde en raar praatte. De centralist dacht aan een **beroerte** en vroeg of zij **bij bewustzijn** was en haar armen kon bewegen. De moeder kon *één* arm bijna niet optillen en haar mond hing scheef. De **ambulance** was onderweg en de dochter bleef bij haar moeder tot de hulp arriveerde.

*W opiece ambulansowej można szybko uzyskać pomoc, gdy ktoś nagle zachoruje. Córka zadzwoniła, ponieważ jej mama chwieła się i dziwnie mówiła. Dyspozytor pomyślał o **udarze** i zapytał, czy jest **przytomna** i czy potrafi poruszać rękami. Mama prawie nie mogła podnieść jednej ręki, a jej usta opadały na jedną stronę. **Karetka** była w drodze, a córka została przy mamie, aż dotarła pomoc.*

1. Waarom belde de dochter de ambulancezorg?
 - a. Haar moeder had haar been gebroken.
 - b. Haar moeder wankelde en praatte raar.
 - c. Haar moeder wilde een afspraak maken bij de huisarts.
 - d. Haar moeder was haar medicijnen vergeten.
2. Welk teken noemde de centralist dat op een beroerte kon wijzen?
 - a. Één arm lukte bijna niet en haar mond hing scheef.
 - b. Ze had pijn aan haar rug na het tillen.
 - c. Ze had last van maagpijn en misselijkheid.
 - d. Ze had koorts en moest veel hoesten.

1-b 2-a

2. Gramatyka: Czas przeszły niedokonany: czasowniki mocne

Czasowniki mocne zmieniają samogłoskę w czasie przeszłym, np. bleef, hielp, rook.

1. W onvoltooid verleden tijd czasowników mocnych widać zmianę samogłoski.
2. W liczbie mnogiej dodaje się -en.
3. W liczbie pojedynczej nic się nie dodaje.
4. W czasownikach mocnych nie dodaje się -te(n)/-de(n).

Categorye (Kategoria)	Infinitief (Bezokolicznik)	O.v.t. (Czas przeszły prosty)
ij -> ee	blijven (zostać) kijken (patrzeć)	bleef (został) keek (patrzył)
ie -> oo	kiezen (wybierać) vliegen (latać)	koos (wybrał) vloog (leciał)
ui -> oo	ruiken (pachnieć) sluiten (zamykać)	rook (pachniał) sloot (zamknął)
i -> o	beginnen (zaczynać) drinken (pić)	begon (zaczął) dronk (pił)
e -> o	trekken (ciągnąć) vechten (walczyć)	trok (ciągnął) vocht (walczył)
e -> oo	scheren (golić) wegen (wazyć)	schoor (golił) woog (wazył)
a -> ie	blazen (dmuchać) laten (pozwalać)	blies (dmuchał) liet (pozwolił)
e -> a	eten (jeść) genezen (zdrowieć)	at (jadł) genas (wyzdrowiał)
e -> ie	helpen (pomagać) bederven (psuć)	hielp (pomógł) bedierf (zepsuł)
Overige: (Pozostałe):		
i -> a	liggen (leżeć) bidden (modlić się) dragen (nosić) varen (płynąć)	lag (leżał) bad (modlił się) droeg (niósł) voer (płynął)
a -> oe	houden (trzymać)	hield (trzymał)
ou -> ie	weten (wiedzieć)	wist (wiedział)
e -> i	worden (zostać)	werd (został)
o -> e		

1. Gisteren _____ ik aan de lijn totdat de ambulance er was. (*Wczoraj pozostałem na linii, dopóki nie przyjechała karetka.*)
a. blijfde b. bleef c. blijvde d. bleefde
2. De brandweer kwam snel, want ik _____ iets in het trappenhuis. (*Straż pożarna przyjechała szybko, bo poczułem coś na klatce schodowej.*)
a. rook b. ruikten c. ruikte d. rookte

1. bleef 2. rook

Przepisz zwroty (QR: A1+)

1. Ik (blijven) gisteren thuis, want ik was moe.

(Wczoraj pozostałem w domu, bo byłem zmęczony.)

2. Wij (kiezen) een nieuwe zorgverzekering, omdat de oude te duur was.

(Wybraliśmy nowe ubezpieczenie zdrowotne, ponieważ stare było zbyt drogie.)

3. Jij (ruiken) de koffie al in de gang.

(Czuleś już zapach kawy na korytarzu.)

1. Ik bleef gisteren thuis, want ik was moe. 2. Wij kozen een nieuwe zorgverzekering, omdat de oude te duur was. 3. Jij rook al koffie in de gang.

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązanim znaczeniu.

a. het noodnummer	1. dringend hulp nodig hebben
b. een noodgeval hebben	2. 112
c. de brandweer bellen	3. de brandweer oproepen
d. de hulpdiensten	4. politie, brandweer en ambulance

a-2 b-1 c-3 d-4

2. Dzwonienie pod 112: kiedy i co trzeba powiedzieć? (QR: Audio)

Wypełnij luki: spoed, brandweer, hulpdiensten, spoedeisende hulp, ambulance, noodnummer

Op de website van de Rijksoverheid staat: bel het (1) _____ bij (2) _____, voor politie, (3) _____ of (4) _____. Bel ook als iemand plotseling niet goed kan praten, moeilijk kan lopen of bewusteloos is. De centralist vraagt eerst het adres en wat er is gebeurd. Blijf rustig en hang niet op totdat de centralist zegt dat je mag ophangen.

Is er geen direct gevaar, neem dan contact op met je huisarts of de huisartsenpost. Bij ernstige klachten ga je naar de (5) _____. Twijfel je of het spoed is? Bel liever (6) _____: de centralist geeft advies en stuurt hulp als dat nodig is.

Na stronie internetowej holenderskiego rządu znajduje się informacja: dzwoń pod 112 w nagłych przypadkach, po policję, straż pożarną lub karetkę. Dzwon także, jeśli ktoś nagle nie może dobrze mówić, ma trudności z chodzeniem albo jest nieprzytomny. Dyspozytor najpierw pyta o adres i o to, co się stało. Zachowaj spokój i nie rozłączaj się, dopóki dyspozytor nie powie, że możesz się rozłączyć.

Jeśli nie ma bezpośredniego zagrożenia, skontaktuj się ze swoim lekarzem rodzinnym lub z nocną i świąteczną opieką lekarską. Przy poważnych dolegliwościach udajesz się na ostry dyżur. Masz wątpliwości, czy to nagły przypadek? Lepiej zadzwoń pod 112: dyspozytor udzieli porady i wyśle pomoc, jeśli będzie to konieczne.

(1) noodnummer, (2) spoed, (3) brandweer, (4) ambulance, (5) spoedeisende hulp, (6) hulpdiensten

1. Welke informatie vraagt de centralist en waarom is het belangrijk om rustig te blijven tijdens het gesprek?

3. Posłuchaj fragmentu audio i wybierz poprawną odpowiedź. (QR: Audio)

1. De spreker belt 112 omdat er een medisch noodgeval op kantoor is.
2. De brandweer is gebeld terwijl er geen brand is.
3. De spreker laat haar collega alleen om hulp te zoeken.

Prawda **Falsz**

1-V-2-V-3-X

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Gisteren _____ ik het noodnummer omdat mijn buurman een noodgeval had. *(Wczoraj zadzwoniłem na numer alarmowy, ponieważ mój sąsiad miał nagły wypadek.)*
a. bel b. belde c. bellen d. belt
2. De ambulance _____ snel naar het adres toen ik de melding gaf. *(Karetką szybko pojechała pod adres, kiedy zgłosiłem zdarzenie.)*
a. gaan b. gaat c. ging d. gingen
3. De agent _____ mij rustig toen ik uitlegde wat er gebeurd was. *(Policjant pomógł mi spokojnie, kiedy wyjaśniałem, co się stało.)*
a. hielp b. helpt c. hielpen d. helpte

1. belde 2. ging 3. hielp

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

112 bellen bij keukenbrand

Bewoner *Hallo, met Sanne. Ik heb een noodgeval: er is brand in mijn keuken en het ruikt erg naar rook.*

(Sanne): *(Halo, mówi Sanne. Mam nagły wypadek: pali się w mojej kuchni i bardzo czuć dym.)*

112-meldkamer (centralist): *U spreekt met 112. Blijf rustig. Is er iemand in gevaar en waar bent u precies?*

(Dodzwoniła się pani pod 112. Proszę zachować spokój. Czy ktoś jest w niebezpieczeństwie i gdzie dokładnie się pani znajduje?)

Bewoner *Ik woon op de derde verdieping, Vondelstraat 18 in Amsterdam. Ik ben alleen en ik zie vlammen bij het fornuis.*

(Sanne): *(Mieszkam na trzecim piętrze, Vondelstraat 18 w Amsterdamie. Jestem sama i widzę płomienie przy kuchence.)*

112-meldkamer (centralist): *Ik stuur de brandweer en, voor de zekerheid, een ambulance. Ga nu naar buiten, sluit de deur achter u en gebruik geen lift.*

(Wysyłam straż pożarną i, na wszelki wypadek, karetkę. Proszę teraz wyjść na zewnątrz, zamknąć za sobą drzwi i nie korzystać z windy.)

Bewoner *Oké, ik ga naar buiten. Ik bel terug als het erger wordt of als iemand gewond raakt.*

(Sanne): *(Dobrze, wychodzę na zewnątrz. Zadzwonię ponownie, jeśli będzie gorzej albo jeśli ktoś zostanie ranny.)*

1. Welk noodnummer belt Sanne en waarom?
-

6. Mówienie (QR: AI+)

Ik belde de hulpdiensten omdat ... / Er was brand, dus de brandweer kwam. / Hij/zij viel en de ambulance kwam snel.

1. Je ziet op straat een ongeluk en iemand is gewond. Wat zeg je kort als je 112 belt?

2. Vertel kort over een keer dat jij hulp nodig had of iemand anders hielp. Wat gebeurde er en wie kwam er helpen?

7. Pisanie: WhatsApp (aplikacja sąsiedzka) (QR: AI+)

Fatima (B-3): Hoi buren, ik ruik sinds net een sterke rooklucht in de portiek bij de lift. Ik zie geen vlammen, maar het ruikt echt naar brand. Mijn kinderen zijn thuis en ik twijfel of ik **112** moet bellen. Weet iemand waar het vandaan komt? Wat moet ik nu doen?

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Ik denk dat je beter meteen 112 kunt bellen, want ... / Blijf rustig en ga niet ... / Kun je zeggen op welk adres of welke verdieping je bent?*

Ważne czasowniki	Helpen (<i>pomóc</i>)	Gaan (<i>iść</i>)	Bellen (<i>dzwonić</i>)
	Onvoltooid verleden tijd (OVT)	Onvoltooid verleden tijd (OVT)	Onvoltooid verleden tijd (OVT)
ik	hielp	ging	belde
jij/je	hielp	ging	belde
hij/zij/ze/het	hielp	ging	belde
wij/we	hielpen	gingen	belden
jullie	hielpen	gingen	belden
zij/ze	hielpen	gingen	belden